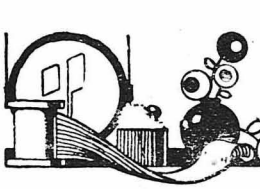

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Τοῦ JEAN - JAQUES - BERNARD

Η ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Ἦταν μιὰ ὥμορφη μέρα τοῦ χινοπώρου κι' ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ περπατοῦσε ἀργὰ στὸ μικρὸ δρόμο, πλάϊ στὸν ἥσυχο γιαλό, ἀναπτέοντας τὴ μυρουδιὰ τῶν φυκιῶν κι' ἀκούοντας τὸ μουσικὸ ψίθυρο τοῦ νεροῦ. Ἔνοιωθε μέσα του μεγάλη χαρά, γιατὶ σὲ λίγο θἄβλεπε τὴ γρηᾶ του μητέρα ποὺ ἔμενε ἀπὸ καιρὸ μόνη της σ' ἕνα χαμηλὸ σπιτάκι ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ μὲ τὴν ἀγελάδα της καὶ μὲ κάμποσες κότες μὴ θέλοντας μὲ κανένα τρόπο νὰ κατοικήσῃ μαζὺ μὲ τὸ γυιό της, γιατὶ τῆς ἄρεσε περισσότερο ἡ ἐξοχή.

Γύρω του δὲ φαιντόταν κανένας. Μόνο βαθειὰ στὸν ὁρίζοντα ξεχώριζαν δυὸ-τρεῖς βάρκες μὲ τὰ κάτασπρα πανιά τους ποὺ γυάλιζαν κάτου ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Καθὼς προχωροῦσε μόνος του, μ' ἀγαθὸ πατριωτικὸ χαμόγελο στὰ χείλη του, ἄξαφνα ἀνήσυχος εἶδε νὰ βγαίνει μὲς ἀπὸ κάτι χαμόκλαδα ἕνας ἄνθρωπος κακοντυμένος καὶ χλωμὸς μ' ἄγρια μάτια ποὺ φαινόταν ἕτοιμα νὰ πεταχτοῦν ἔξω ἀπὸ τὶς κόχες τους. Βρισκόταν σ' ἀπόσταση πενῆντα περ'που μέτρων καὶ βάδιζε σκυφτός. Ὅταν ἔφτασε λίγα βήματα μπρὸς ἀπ' τὸν παπᾶ στάθηκε σὰ φοβισμένος καὶ τὸν ἐρώτησε :

— Ἐσὺ εἶσαι ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ ;

Ὁ παπᾶς ἔγνεψε καταφατικὰ μὲ τὸ κεφάλι του κι' ὁ ἄλλος ἐπρόσθεσε χαμηλόφωνα.

— Θέλω νὰ μ' ἐξομολογήσεις.

Ὁ παπᾶς παραξενεύτηκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὰ αὐτὴ τὴν ὥρα ;

Βλέποντας ὅμως τὴν ἱκετευτικὴ ματιὰ τοῦ ἀγνώστου τοῦ εἶπε :

— Ἔλα μαζί μου.

— Σ' αὐτὸ τὸ μέρος δὲ μπορεῖς ;

— Ἐν εἶμαστε ἥσυχοι ἐδῶ πέρα, παιδί μου, γιατὶ περνοῦν πολλοὶ ἀπὸ τὸ δρόμο καὶ μᾶς βλέπουν. Πᾶμε καλύτερα στὴν ἐκκλησία, δὲν εἶνε μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ.

Ὁ παπᾶς ποὺ προχωροῦσε τώρα μὲ γοργὰ βήματα μπρὸς ἀπ' τὸν ἄγνωστο δὲ μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ταραχή του κι' ἄνοιγε πειὸ πολὺ τὴν περπατησιά του, μὰ ὅταν ἔφτασαν στὸ χωριὸ ἐκεῖνος πλησίασε τόσο πολὺ ποὺ νόμιζες πὼς ἤθελε νὰ κρυφτῇ κάτου ἀπ' τὰ ράσα του. Σὲ λίγο μπῆκαν μέσα στὴν ἐκκλησία κι' ὁ ἄγνωστος γονάτισε μπρός του, μὴν τολμώντας ν' ἀνοιξῃ τὸ στόμα του. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγες στιγμές, μ' ἕνα ἐνθαρρυντικὸ βλέμμα τοῦ παπᾶ, νίκησε τοὺς δισταγμούς του κι' ἄρχισε :

— Μιὰ ὥρα ἔχει περάσει ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὖκανα ὅτι ἔκαμα κι' ἀκόμα δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς ἔγινε αὐτό. Τόσο σκοτίστηκε τὸ μυαλό μου. Πρέπει νὰ μ' ἀκούσῃς ὅμως ὡς τὸ τέλος καὶ τότε θὰ δῇς πὼς δὲν εἶμαι κανένας κακοῦργος. Κι' ἅμα τὰ μάθεις ὅλα καὶ δὲ μοῦ δώσεις συχώρεση, τότε θὰ πάω νὰ πνιγῶ χωρὶς ἄλλο.. Κι' ὅλα αὐτὰ τἄκανε ἡ πεῖνα. Ἂν πεινοῦσα, δὲ θὰ γινόταν αὐτά. Ἐ μὲ πιστεύεις ; Ἀκουσέ τα ὅμως ὅλα ἀπ' τὴν ἀρχή. Ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἀπεργία μ' ἔδιωξαν μαζὺ μ' ἄλλους ἐργάτες ἀπ' τὸ ἐργοστάσιο, ὅπου δούλευα ὡς τότε, κι' ἔτσι μ' ἄρησαν χωρὶς ψωμί. Ποῦ θἄβρισκα πειὰ χρήματα γιὰ νὰ στείλω στὸ σπίτι μου καὶ πῶς θὰ ζοῦσα ; Ἔφυγα ἀπὸ τὴν πόλη καὶ βγῆκα στὴν ἐξοχή, ὅπου στὴν ἀρχὴ ἔβγαζα ὅσα μοῦ χρειάζονταν γιὰ νὰ μὴν πεθάνω τῆς πείνας. Τὶς τελευταῖες μέρες ὅμως οὔτε δουλειὰ βρισκόταν οὔτε χρήματα. Ἤμουν ἀπὸ τρεῖς μέρες νηστικὸς κι' ἔνοιωθα πὼς λίγη ἦταν ἡ ζωή μου. Σήμερα ὅμως περπατώντας στὴν ἄκρη τοῦ γιαλοῦ ἔφτασα σ' ἕνα χαμηλὸ σπιτάκι ὅπου ἔμενε μιὰ γρηᾶ.

— Αὐτὸ τὸ σπιτάκι εἶχε πράσινα παραθυρόφυλλα ; τὸν διέκοψε ὁ παπᾶς, κρύβοντας ὅσο μποροῦσε τὴν ἀγωνία του.

— Ναί, πράσινα. Μόλις εἶδα λοιπὸν αὐτὸ τὸ σπιτάκι εὐχαρίστησα τὸ Θεὸ ποὺ φρόντιζε γιὰ μένα καὶ μπῆκα μέσα. Ἀλλὰ φαίνεται πὼς θἄχα πολὺ ἄσχημο παρουσιαστικό, γιατί μόλις ζήτησα ἀπὸ τὴ γρηᾶ νὰ φάω, ἐκείνη φοβήθηκε καὶ μοῦ φώναξε : « Ἔξω κακοῦργε !». Πήδησα τότε ἀπάνω της, χωρὶς νὰ ξέρω πῶς, καὶ τὴν ἔπιασα ἀπ' τὸ λαιμό. Ὅταν θυμᾶμαι ἐκεῖνες τὶς στιγμὲς μὲ πιάνει τρεμούλα καὶ νομίζω πὼς δὲν ἤμουν στὰ λογικά μου !... Τὴν ἔσφιξα τόσο δυνατὰ ποὺ σὲ λίγο, ἡ γρηᾶ, ἔμεινε ἀκίνητη κ' ἡ ἀναπνοή της σταμάτησε ! Βγῆκα τότε σὰν τρελλὸς ἀπὸ κεῖ μέσα κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο βρέθηκα μπροστά σου...

Ὁ ἄγνωστος δὲ μποροῦσε πειὰ νὰ προχωρήσῃ. Τὸ λαρύγγι του εἶχε στεγνώσει καὶ μιὰ γλωμάδα σκέπαζε τ' ἀδύνατο πρόσωπό του.

Ὁ παπᾶς ποὺ παρακολουθοῦσε μ' ἀγωνία τὴ διήγηση τοῦ δολοφόνου, ἔνοιωθε τώρα μιὰ θλίψη μεγάλη ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε δοκιμάσει παρόμοια. Βρισκόταν σὲ μιὰ τραγικὴ ἀβεβαιότητα. Ἄρχισε νὰ προσεύχεται σιωπηλὰ καὶ τοῦ φάνηκε πὼς ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε : «Μόνον ἐσὺ μπορεῖς νὰ τὸν κρίνῃς, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὴ μητέρα σου» ! Εἶδε τότε σὰ νὰ ὀνειρευόταν τὴν ἀγαπημένη του μητέρα μὲς στὸ χαμηλὸ σπιτάκι της, μπρὸς στὸ ξύλινο τραπέζι, νὰ πλέκῃ κάτου ἀπὸ τὸ φῶς τῆς λάμπας ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο κι' ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σπαράζῃ ζητώντας ἐκδίκηση.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως ἄκουσε τὴν πιασμένη ἀναπνοὴ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ποὺ στεκόταν ἐκεῖ μπροστά του, συντριμμένος ἀπ' τὴ μετάνοια, περιμένοντας συχώρεση, σὰ νὰ ψιθύριζε ἀπελπισμένα : « Λυπήσου με . Λυπήσου με !». Καὶ φαντάστηκε τότε πὼς ἔβλεπε πολλοὺς ἀνθρώπους ποὺ πέθαιναν ἀπὸ τὴν πεῖνα, χωρὶς νὰ τοὺς δίνῃ κανένας ἕνα ξεροκόμματο ἀπὸ συμπόνια.

Σὲ λίγο κατώρθωσε νὰ ρωτήσῃ τὸν ἄγνωστο :

— Ἦταν μιὰ κοντὴ γρηᾶ μ' ἄσπρα μαλλιά ;

— Ἀκριβῶς.

Ὁ παπᾶς μὲ μεγάλη δυσκολία συγκρατοῦσε τώρα τὰ δάκρυά του ποὺ ἦταν ἕτοιμα νὰ τρέξουν γιὰ νὰ ξελαφρώσουν τὸν κουφὸ πόνο του. Κρατῶντας μὲ τὰ χέρια του τὸ στῆθος ἔδωσε συχώρεση στὸ δολοφόνο κι' ὅταν ἦταν ἕτοιμος νὰ φύγῃ τοῦ εἶπε :

— Πάρε κι' εἴκοσι φράγκα γιὰ νὰ φτάσῃς ὡς τὴν πόλη, ὅπου μπορεῖς νὰ βρῇς ἐργασία, καὶ φύγε.

Ἐκεῖνος μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια ψιθύρισε μερικὰ λόγια εὐγνωμοσύνης στὸν παπᾶ κι' ἔφυγε. Ὁ παπᾶς ἔμεινε λίγα λεπτὰ ἀκίνητος στὴ θέση του, σὰ νὰ μὴν πίστευε ἀκόμα ὁ' ὅσα ἄκουσε πρὸ ὀλίγου, κι' ἀμέσως ἔτρεξε ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Στὸ δρόμο ἀντάμωσε κάμποσες κοπέλλες ποὺ γύριζαν ἀπὸ τὴ βρύση καὶ προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ ἀπαντώντας στὸ χαιρετισμό τους. Ἐπίσης ἄλλαξε δυὸ λόγια μ' ἕνα χωριανό του ποὺ ζητοῦσε τὴ γνώμη του γιὰ τὸ καινούριο του σπίτι καὶ μ' ἕναν ἄλλο ποὺ παιτοῦσε τ' ἄλογό του.

Βγῆκα στὴν ἐξοχή...

Μόλις ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ πῆρε τὸ δρόμο τοῦ γιαλοῦ, ἄρχισε νὰ τρέχῃ ἀνυπομονώντας νὰ φτάσῃ στὸ χαμηλὸ σπιτάκι ὅπου θἄβρισκε ἴσως νεκρὴ τὴ μητέρα του. Ἡ μυρωδιὰ τῶν φυκιῶν κι' ὁ μουσικὸς ψίθυρος τοῦ νεροῦ δὲν τὸν ἐνοχλοῦσε τώρα καθόλου.

Ὅταν βρέθηκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, δρασκέλισε μὲ δυὸ βήματα τὸ κατώφλι καὶ μπαίνοντας βρῆκε τὴ γρηᾶ ποὺ ξαπλωμένη στὴ μέση τῆς κάμαρης, φαινόταν σὰν πεθαμένη. Μὰ ὅταν τὴν ἔφερε στὸ κρεββάτι εἶδε πὼς ἡ καρδιά της χτυποῦσε καὶ τὸ κορμί της δὲν εἶχε παγώσει. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ δυνατὴ ἐντριβὴ ἡ γρηᾶ ἄρχισε ν' ἀναπνέῃ ἐλαφρὰ καὶ σὲ λίγη ὥρα συνῆρθε. Ὁ παπᾶς τὴν περιποιήθηκε καὶ κατώρθωσε νὰ τῆς σώσῃ τὴ ζωὴ μέσοντας κοντὰ της δυὸ μέρες. Γι' αὐτὸ κ' οἱ χωριανοί του τὴν ἄλλη μέρα ποὺ ἦταν Κυριακὴ εἶδαν μὲ μεγάλη τους ἔκπληξη πὼς ὁ παπᾶς τους δὲν εἶχε φανεῖ στὴν ἐκκλησία. Φαντάσθηκαν χίλια δυὸ πράγματα, μὰ κανεὶς δὲν ὑποψιάστηκε τὴν ἀλήθεια, κανεὶς δὲν ἔμαθε ποτὲ τὴν τραγικὴ ἱστορία τοῦ ἀλήτη καὶ τῆς μητέρας τοῦ παπᾶ...

Ζὰν-Ζὰκ Μπερνὰρ

*

ΣΤΙΧΟΙ

Ο ΟΡΘΡΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

Τ' ἀστέρια τρεμοσβύνουνε κ' ἡ νύχτα εἶνε λίγη·
Μὲ φῶς χλωμὸ καὶ ἄρρωστο οἱ κάμποι ἀντιφεγγίζουν
Κι' ὁλόγυρά του, ὅπου στραφῇ τὸ μάτι σου, ξανοίγει
Ἐδῶ κορμὶ ἐκεῖ κορμιὰ στρωμένα νὰ μαυρίζουν.
Φίλους κ' ἐχθροὺς ὁ θάνατος σ' ἕνα τραπέζι σμίγει
Ὅπου τ' ἀγρίμια ἀκάλεστα μὲ πεῖνα τριγυρίζουν
Χιρὰ στὸν ὅπου γλύτωσε, χαρὰ στὸν πῶχει φύγῃ,
Μὰ ὅσους τὸ βόλι ἐξέσχισε, κοράκια ξανασχίζουν.
Κι' ἄξαφνα ὀρθὸς ὁ Σαλπιχτὴς πηδάει ὁ λαβωμένος,
Στριγγὴ φωνὴ καὶ σπαραχτὴν ἡ σάλπιγγά του βγάζει
Ποῦ λὲς τὸν ἴδιο της χαλκὸ—κι' ὄχι αὐτά—σπαράζει.
Μὰ δὲν ξυπνάει στὸ ὀρθρινὸ κανένας πεθαιμένος,
Μὸν' τὰ κοράκια φεύγουνε κοπαδιστὰ σὰ νάνε
Τῶν σκοτωμένων οἱ ψυχὲς ποὺ στὰ οὐράνια πάνε.

Ι. Γρυπάρης